

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERET

Praksisoversigt over fremmedkrigere og terrorrejser (straffeloven §§ 114 j og 101 a)

Konfliktområdeforbuddet i § 114 j, tilslutning til fjendtlig væbnet styrke i § 101 a og samspillet med terrorbestemmelserne

Version 2 · Opdateret 7. sep. 2026 · 53 afgørelser · 2016-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Fremmedkrigersagerne udgør et selvstændigt spor i dansk terrorpraksis, hvor det strafferetlige tyngdepunkt ligger på selve udreisen, opholdet og tilslutningen – ikke på en konkret terrorhandling. Kernen er [straffeloven § 114 j](#), der kriminaliserer indrejse og ophold uden tilladelse i konfliktområder udpeget ved bekendtgørelse, og [§ 101 a](#), der rammer tilslutning til en væbnet styrke, som kæmper mod den danske stat. Højesteret har i **U.2019.3937H** fastslået, at § 114 j kriminaliserer selve indreisen og opholdet uanset formål – også når formålet var at kæmpe *mod* Islamisk Stat – mens § 101 a i praksis strander på forsætskravet om, at gerningsmanden vidste, at Danmark var part i konflikten. I praksis bæres domfældelserne derfor overvejende af [§ 114 e](#) om fremme af terrorvirksomhed og [§ 114 c, stk. 3](#) om at lade sig hverve, kombineret med frakendelse af indfødsret efter [indfødsretsloven § 8 B](#) og udvisning.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Straffelovens § 114 j kriminaliserer selve indreisen og opholdet i et forbudsbelagt konfliktområde uden tilladelse – formålet med opholdet er uden betydning for strafbarheden, jf. Højesterets dom af 27. august 2019 (U.2019.3937H).
- 02** Deltagelse i væbnet kamp MOD en terrororganisation (fx for kurdiske YPG) er hverken straffri materiel atypicitet eller en formildende omstændighed efter § 114 j.
- 03** Ophævelse af en forbudszone-bekendtgørelse, fordi terrororganisationen har mistet territorium, beror på ydre, strafskylden uvedkommende forhold – gerningstidens lov anvendes derfor efter straffelovens § 3, stk. 1, 2. pkt.
- 04** Strafferammen i § 114 j, stk. 1, blev i 2020 forhøjet fra 6 til 8 års fængsel, og normalstraffen i førstegangstilfælde firedoblet fra 6 måneder til 2 års fængsel.
- 05** Anklagemyndigheden skal føre bevis for, at det konkrete geografiske område faktisk var udpeget ved bekendtgørelse på gerningstidspunktet; ukendskab til bekendtgørelsen udelukker efter forarbejderne ikke forsæt.

- 06** § 101 a rammer ikke træning hos en terrororganisation, men tilslutning til en væbnet styrke, som kæmper mod den danske stat – bestemmelsen forudsætter forsæt med hensyn til, at Danmark var part i konflikten, og dette bevistema er i praksis afgørende.
- 07** Passiv tilstedeværelse som hjemmegående hustru i IS-kontrolleret område udgør fremme af terrororganisationens virksomhed efter § 114 e, 1. pkt., og straffes typisk med fængsel i 4 år.
- 08** Tilbageholdelse i al-Hol- og Roj-lejrene sker ikke som led i dansk strafferetlig forfølgning og giver derfor ikke afkortning efter straffelovens § 86, stk. 5.
- 09** Dom for terrorrelateret kriminalitet udløser som udgangspunkt frakendelse af dansk indfødsret efter indfødsretslovens § 8 B for dobbeltstatsborgere, medmindre det strider mod Danmarks internationale forpligtelser.
- 10** Udvisning kan afvises særskilt, selv om indfødsretten frakendes, når mindreårige børn med dansk/EU-statsborgerskab reelt ville blive tvunget til at forlade Unionens område, jf. TEUF artikel 20 og EMRK artikel 8.
- 11** Under ekstraordinære omstændigheder – kritisk helbred hos et sårbart barn, som reelt ikke kan evakueres uden sin mor – pålægger artikel 3, stk. 2, i EMRK's 4. tillægsprotokol Udenrigsministeriet en positiv forpligtelse til at tilbyde evakuering med moren.
- 12** Gerningsmandens meget unge alder og et kortvarigt medlemskab er tungtvejende formildende omstændigheder i terrorsager, jf. Højesterets nedsættelse fra 7 til 5 års fængsel for en 15-årig i Feuerkrieg-sagen.
- 13** Pas kan inddrages efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 4, alene på grundlag af en antagelse om hensigt til at deltage i aktiviteter i udlandet til fare for statens sikkerhed – der kræves ikke sigtelse.
- 14** Udlændinges opholdstilladelse bortfalder efter udlændingelovens § 21 b ved ophold i syriske konfliktområder, medmindre et anerkendelsesværdigt formål dokumenteres – bevisbyrden ligger reelt hos udlændingen.
- 15** Alle sager efter straffelovens kapitel 12 og 13 rejses efter justitsministerens påbud, efterforskes som udgangspunkt af PET og skal forelægges statsadvokaten og Rigsadvokaten.

To selvstændige hovedspor: konfliktområdeforbuddet og tilslutning til fjendtlig væbnet styrke

§ 1

Dansk fremmedkrigerlovgivning hviler på to bestemmelser, der ofte forveksles, men som har vidt forskellige gerningsindhold.

[Straffeloven § 114 j, stk. 1](#) er placeret i kapitel 13 og lyder:

Den, der har dansk indfødsret eller bopæl i den danske stat, og som uden tilladelse indrejser eller opholder sig i et område som nævnt i stk. 3, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år, jf. dog stk. 2.

Undtagelsen i § 114 j, stk. 2 angår alene indrejse og ophold "som led i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv" – herunder tjeneste i statslige eller internationale væbnede styrker. Der er altså ikke tale om en nødretsundtagelse; alle øvrige legitime formål håndteres gennem tilladelsesordningen i stk. 4 og stk. 5.

Straffeloven § 101 a hører derimod til kapitel 12 om landsforræderi og forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed:

Den, der har dansk indfødsret eller bopæl i den danske stat, og som under en væbnet konflikt, i hvilken den danske stat er part, er tilsluttet en væbnet styrke for en part, som kæmper mod den danske stat, straffes med fængsel indtil 12 år. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil på livstid. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor den pågældende har deltaget i kamphandlinger.

§ 101 a, stk. 2 kriminaliserer tilsvarende hvervning til og offentlig tilskyndelse til en sådan tilslutning med en strafferamme på 12 år, under særligt skærpende omstændigheder 16 år.

Det er værd at bemærke, at § 101 a **ikke** angår modtagelse af træning fra en terrororganisation. Den handling er kriminaliseret i § 114 d, stk. 3 (at lade sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå terrorhandlinger), med en strafferamme på fængsel indtil 8 år. Det er § 114 d, stk. 3 – ofte i forening med § 114 c, stk. 3 – der anvendes i de klassiske "træningslejr"-sager, jf. **SS-3614/2017-FRB (Retten på Frederiksberg)** og Højesterets dom af 19. november 2018 i **124/2018 (Højesteret)**.

Begge bestemmelser bygger på Straffelovrådets arbejde. § 101 a blev indsat på grundlag af **Straffelovrådets udtalelse nr. 1556/2015**, hvis kriminalisering "i hovedsagen er begrundet i, at personer med tilknytning til Danmark har en særlig loyalitetsforpligtelse over for Danmark". § 114 j hviler på **Straffelovrådets betænkning nr. 1559/2016**, hvor rådet anførte, at et indrejse- og opholdsforbud "bør omfatte områder, hvor der er en væbnet konflikt, i hvilken en terrororganisation er part", fordi netop terrororganisationers deltagelse i væbnet konflikt "frembyder helt særlige farer" (s. 165).

LOV

Straffeloven § 101a, stk. 1, 2

Straffeloven § 114j, stk. 1, 2

Straffeloven § 114d, stk. 3

Straffeloven § 114c, stk. 3

PRAKSIS

Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning af syrienkriger

19.11.2018

Byretten · Dom for hvervning og træning hos ISIL – Fængsel i 4 år, men ingen frakendelse af statsborgerskab eller udvisning

26.10.2017

§ 2 Bekendtgørelsens udpegning af konfliktområder og bevistemaet for det geografiske gerningssted

§ 114 j er en rammebestemmelse: strafansvaret aktiveres først, når justitsministeren efter forhandling med udenrigsministeren og forsvarsministeren har udpeget et konkret område ved bekendtgørelse, jf. § 114 j, stk. 3. Folketinget kan ved folketingsbeslutning ophæve en sådan bekendtgørelse – en demokratisk sikkerhedsventil, der understreger, at forbuddet er et indgreb i bevægelsesfriheden.

Der har været to udpegningsbekendtgørelser:

Bekendtgørelse	Ikrafttræden	Forbudsbelagte områder
Bek. nr. 1200 af 28. september 2016	30. september 2016	bl.a. al-Raqqa-distriktet i Raqqa-provinsen, Syrien
Bek. nr. 708 af 6. juli 2019	11. juli 2019	Dayr Az Zawr-provinsen og Idlib-provinsen, Syrien

Den gældende bekendtgørelse fastslår i [§ 1](#), at indrejse eller ophold i disse to provinser kræver tilladelse, og bilag 1 indeholder kort over de forbudsbelagte områder. Bekendtgørelsen [§ 10](#) ophævede udtrykkeligt den tidligere bekendtgørelse fra 2016.

Den geografiske afgrænsning er et selvstændigt bevistema. I **Sag 27/2019 (Højesteret)** bestred den tiltalte, at det "detaljefattige kort i bekendtgørelsen" gjorde det muligt at forudse områdets afgrænsning, og at landsretten havde tillagt GPS-data fra hans telefon for høj bevisværdi. Højesteret kunne ikke prøve bevisbedømmelsen, jf. [retsplejelovent § 933, stk. 2](#), men tiltrådte, at bekendtgørelsens beskrivelse af området var tilstrækkelig klar, og at domfældelsen derfor ikke krænkede EMRK artikel 7.

At gerningsstedet skal ligge inden for det udpegede område og inden for tiltaleperioden, viser **SS-1642/2023-OLR (Østre Landsret)**, hvor landsretten lagde tiltaltes forklaring om, at han fra juni/juli 2017 flyttede til Mayadin i Deir Ez-Zor-distriktet, til grund, men bemærkede at dette efterfølgende ophold ikke var omfattet af tiltalen. Gerningsperioden for [§ 114 j](#) blev derfor afkortet.

En påstand om, at man ikke kendte bekendtgørelsen, slår ikke igennem. Otte nævninger og tre dommere udtalte i samme sag:

Uanset om tiltalte havde kendskab til indholdet af bekendtgørelsen, finder vi ikke grundlag for at fastslå, at tiltalte har befundet sig i en uegentlig retsvildfarelse, jf. herved tillige lovforslag nr. 187 af 4. maj 2016 ... hvorefter ukendskab til strafbestemmelsen ikke udelukker forsæt.

LOV

[Retsplejelovent § 933, stk. 2](#)[Straffeloven § 114j, stk. 3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens [§ 114 j](#)

27.08.2019

Landsretten · Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde

17.12.2024

Højesterets fortolkning af [§ 114 j](#): selve opholdet er kriminaliseret – uanset formål

Den principielle afklaring kom med Højesterets dom af 27. august 2019 i **Sag 27/2019 (Højesteret)**, trykt U.2019.3937H, tillige refereret som **SS-27/2019-HJR (Højesteret)**. En dansk statsborger havde tilsluttet sig den kurdiske YPG og deltaget i væbnet kamp mod Islamisk Stat, og i op mod 25 tilfælde indrejst i og opholdt sig i al-Raqqa-distriktet uden tilladelse. Byretten i Aarhus (**SS-705/2018-ARH, Retten i Aarhus**) og Vestre Landsret (**SS-1238/2018-VLR, Vestre Landsret**) idømte begge 6 måneders ubetinget fængsel.

Tiltalte gjorde gældende, at bestemmelsen efter sin forhistorie og sine forarbejder kun sigter til personer, der kæmper for en terrororganisation – såkaldt materiel atypicitet. Højesteret afviste synspunktet:

Højesteret finder på denne baggrund, at de handlinger, som T er fundet skyldig i, ikke er straffri som følge af materiel atypicitet, men derimod udgør strafbare handlinger efter straffelovens [§ 114 j, stk. 1](#), jf. [stk. 3](#), jf. den gældende

bekendtgørelse nr. 1200 af 28. september 2016 om forbud mod indrejse eller ophold i visse konfliktområder § 1, stk. 1, nr. 1.

Dommen hviler på tre bærende led:

- **Ordlyd og formål.** Bestemmelsen kriminaliserer selve indreisen og opholdet uden tilladelse, uanset hvilket formål gerningsmanden forfulgte.
- **Bevægelsesfrihed.** Indgrebet i 4. tillægsprotokol artikel 2 er proportionalt, fordi "det kun var et meget begrænset område, som T ikke kunne indrejse eller tage ophold i", og fordi han ved et anerkendelsesværdigt formål ville have kunnet få tilladelse efter § 114 j, stk. 4.
- **Lex mitior.** Ophævelsen af forbudszonen i 2019 skyldtes, at IS havde mistet territoriet – ikke en omvurdering af strafværdigheden:

Da ophævelsen af den tidligere bekendtgørelse – som følge af en ændret faktisk situation i Syrien, der er indtrådt efter gerningstidspunktet – således beror på ydre, straffskylden uvedkommende forhold, skal T's handlinger bedømmes efter den straffelovgivning, som var gældende på gerningstidspunktet.

Anvendelsen af gerningstidens lov efter [straffeloven § 3, stk. 1, 2. pkt.](#) stred hverken mod EMRK artikel 7 eller mod artikel 49, stk. 1, 3. pkt., i EU's charter om grundlæggende rettigheder.

Denne "formålsblindhed" er selve pointen med bestemmelsen. Som Justitsministeriet formulerede det i forarbejderne til 2020-skærpsen, bygger § 114 j – i modsætning til de øvrige terrorbestemmelser – på:

en formodning om, at personer, der uden et anerkendelsesværdigt formål og forudgående tilladelse indrejser til eller opholder sig i et forbudsbelagt konfliktområde hos eksempelvis en terrororganisation, kan være radikaliserede, brutaliserede og voldsparede. Der vil derfor ikke være behov for at føre bevis for, at den pågældende har forsat til terrorisme eller til at tilslutte sig en væbnet styrke.

LOV

[Straffeloven § 3, stk. 1](#)

[Straffeloven § 114j, stk. 1, 3-4](#)

PRAKSIS

Højesteret · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens § 114 j

27.08.2019

Landsretten · Vestre Landsret stadfæster dom for ulovlig indrejse og ophold i konfliktzone i Syrien

12.11.2018

Byretten · Dom fra Retten i Aarhus vedrørende forbydere indrejse og forbudte ophold i konfliktområder

04.06.2018

§ 4 Tilladelsesordningen og begrebet "anerkendelsesværdigt formål"

Fordi strafansvaret er objektivt i forhold til formålet, ligger den reelle afgrænsning i tilladelsesordningen. Efter [§ 114 j, stk. 4](#) skal justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger, meddele tilladelse, "hvis indreisen eller opholdet har et anerkendelsesværdigt formål". En tilladelse kan gives kollektivt til en gruppe personer knyttet til en bestemt virksomhed eller organisation.

Forarbejderne afgrænser begrebet således:

Ved anerkendelsesværdigt formål forstås som udgangspunkt formål, der ikke har med den væbnede konflikt at gøre, og som der vurderes at være rimelig anledning til at foretage på trods af den verserende væbnede konflikt. Indrejse og ophold med henblik på at udføre journalistisk arbejde, yde humanitær bistand, besøge sin nærmeste familie eller drive en erhvervsvirksomhed vil således i almindelighed være anerkendelsesværdige formål. Derimod vil indrejse og

ophold for f.eks. at deltage i den væbnede konflikt eller for at støtte en af parterne i den væbnede konflikt ikke være et anerkendelsesværdigt formål ... Det gælder, uanset hvilken part man støtter.

Sidste sætning er nøglen til resultatet i **Sag 27/2019**: også kamp mod IS er "deltagelse i den væbnede konflikt".

Den praktiske administration er henlagt til politiet ved [bekendtgørelsen om forbud mod indrejse eller ophold i visse konfliktområder](#). Ansøgning indgives til politidirektøren på Rigspolitiets blanket, og [§ 7](#) betinger behandlingen af, at ansøgeren samtykker i, at politidirektøren udveksler oplysninger om ansøgeren med andre myndigheder, herunder PET. Fristerne fremgår af [§ 5](#): 20 arbejdsdage før planlagt indrejse ved individuelle tilladelser, 10 arbejdsdage ved kollektive tilladelser og ved forlængelse. Er man allerede indrejst, når et område udpeges, skal ansøgning om opholdstilladelse indgives "snarest og senest 10 arbejdsdage" efter, at opholdet krævede tilladelse, jf. [§ 6](#). Politidirektøren eller Rigspolitichefen kan tilbagekalde en tilladelse, hvis betingelserne ikke længere er til stede, jf. [§ 4](#).

At godtgøre et anerkendelsesværdigt formål har også afsmittende betydning på strafudmålingen: efter forarbejderne bør straffen "under formildende omstændigheder, herunder når en person godtgør at have haft et anerkendelsesværdigt formål med indreisen og opholdet" være bøde. Strafansvaret forudsætter derimod ikke, at anklagemyndigheden fører bevis for fravær af et anerkendelsesværdigt formål – enhver indrejse eller ophold uden tilladelse kan straffes.

Parallellen i udlændingeretten er [udlændingeloven § 21 b](#), hvor bevisbyrden for et anerkendelsesværdigt formål reelt påhviler udlændingen. I **Udlændingenævnets afgørelse af 27. november 2018** ([Udlændingenævnet](#)) fandt nævnet ikke et påstået børnehjemsprojekt godtgjort, da klageren "ikke kunne navngive organisationen eller redegøre detaljeret for arbejdet"; opholdstilladelsen bortfaldt, og der blev fastsat indrejseforbud for bestandig. Samme resultat i **afgørelsen af 7. januar 2021** ([Udlændingenævnet](#)), hvor en forklaring om bortførelse til Syrien blev tilsidesat som modstridende og usammenhængende.

LOV	Straffeloven § 114j, stk. 4-5	Udlændingeloven § 21b, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Højesteret · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens § 114 j		27.08.2019
	Udlændingenævnet · Bortfald af opholdstilladelse og livsvarigt indrejseforbud efter ophold i syrisk konfliktområde		07.01.2021
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse og livsvarigt indrejseforbud efter ophold i syriske konfliktzoner		27.11.2018

§ 5 Strafniveauet for § 114 j og firedoblingen i 2020

Ved indførelsen i 2016 var strafferammen bøde eller fængsel indtil 6 år, og forarbejderne fastsatte normalstraffen i førstegangstilfælde til "en kortere fængselsstraf udmålt i måneder". Den norm blev udmøntet i praksis med 6 måneders ubetinget fængsel i **Sag 27/2019** ([Højesteret](#)) – hvor flertallet på fem dommere afviste, at kamp mod IS var en formildende omstændighed efter [straffeloven § 82, nr. 7](#). Et mindretal på to dommere ville i stedet udmåle:

... fængsel i 3 måneder, der – når også henses til, at T ikke tidligere er straffet – kan gøres betinget med en prøvetid på 1 år fra denne dom ...

Ved **lov nr. 883 af 16. juni 2020** om skærpelse af straffen for overtrædelse af straffelovens terrorbestemmelser blev strafferammen i § 114 j, stk. 1, forhøjet fra 6 til 8 års fængsel. Samtidig blev strafniveauet skærpet langt

kraftigere end den generelle halvdelsforhøjelse, der gjaldt de øvrige terrorbestemmelser. Af de almindelige bemærkninger fremgår:

Det foreslås endvidere, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 114 j, stk. 1, bliver fire gange så høj i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene. ... Forslaget indebærer herved, at overtrædelse af straffelovens § 114 j, stk. 1, der i dag som udgangspunkt straffes med 6 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt skal straffes med 2 års fængsel.

Lovgiver fremhævede udtrykkeligt en processuel sidegevinst: med et niveau på 2 år bliver retshåndhævelsesarrest efter [retsplejeloven § 762, stk. 2](#) mulig, fordi Højesterets praksis kræver en forventet straf på mindst 1 års ubetinget fængsel. For [§ 101 a, stk. 1](#) blev straffniveauet fordoblet og strafferammen hævet fra 10 til 12 års fængsel; [§ 114 e](#) blev tilsvarende hævet fra 6 til 8 år i normalrammen og fra 10 til 12 år i sidestrafferammen.

Bemærkningerne understreger den tidsmæssige begrænsning: skærpelserne gælder kun for personer, der efter lovens ikrafttræden opretholder tilslutningen eller indrejser i/opholder sig i et forbudsbelagt område, da EMRK artikel 7 forbyder skærpet straf for handlinger begået før ikrafttrædelsen.

I praksis pådømmes § 114 j sjældent isoleret. Overtrædelsen indgår typisk som ét forhold blandt flere og absorberes i en samlet straf sammen med § 114 e eller § 114 c, stk. 3 – som i **SS-1642/2023-OLR** ([Østre Landsret](#)), hvor § 114 j indgik i en samlet straf på 9 år og 6 måneders fængsel, og i **SS-2449/2023-FRB** ([Retten på Frederiksberg](#)), hvor § 114 e og § 114 j tilsammen gav 4 års fængsel.

LOV

[Retsplejeloven § 762, stk. 2](#)
[Straffeloven § 101a, stk. 1](#)
[Straffeloven § 114j, stk. 1](#)
[Straffeloven § 114e](#)

PRAKSIS

Højesteret · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens § 114 j

27.08.2019

Landsretten · Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde

17.12.2024

Byretten · Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde

29.03.2023

§ 101 a i praksis: hvornår er Danmark part i konflikten, og hvad skal gerningsmanden vide?

§ 6

§ 101 a er indtil videre anvendt i ganske få sager, og de illustrerer, at bestemmelsens praktiske svaghed ligger i forsætskravet.

I **SS-6130/2022-KBH** ([Københavns Byret](#)) blev en dansk statsborger, der tilsluttede sig IS i 2013 og deltog i talrige kamphandlinger frem til 2017, ved nævningeting fundet skyldig i bl.a. terrorisme, hvervning, ulovligt ophold i konfliktområde efter § 114 j og landsforræderi efter [§ 101 a, stk. 1](#). Straffen blev fastsat til fængsel på livstid.

Østre Landsret ændrede resultatet i **SS-1642/2023-OLR** ([Østre Landsret](#)). Om det objektive gerningsindhold lagde landsretten til grund:

Fra det tidspunkt, hvor Danmark i henhold til den nævnte folketingsbeslutning indsatte F-16 fly i offensive luftoperationer mod IS-mål i Irak, indtrådte Danmark i den ikke internationale væbnede konflikt mellem IS og en række andre lande.

Datoen for Danmarks indtræden er dermed knyttet til folketingsbeslutningen af 2. oktober 2014 om militært bidrag til Operation Inherent Resolve. Otte nævninger og tre dommere fandt det objektive gerningsindhold opfyldt.

Afgørende blev derimod forsætsspørgsmålet – vidste tiltalte, at Danmark var part i konflikten? Fem nævninger og tre dommere fandt det bevist, at han "i hvert fald indså muligheden for", at Danmark var indtrådt i kampen mod IS, og forholdt sig accepterende hertil (dolus eventualis). De byggede på vidneforklaringer fra tiltaltes onkel og bror, hans løbende adgang til nyheder og en rumaflyttet samtale fra 31. marts 2017. Fire nævninger stemte for frifindelse, bl.a. under henvisning til, at en ekspert i Mellemøsten og islamistisk terror ikke selv var bekendt med Danmarks militære involvering. Da domfældelse i nævningsager kræver kvalificeret flertal blandt nævningerne, blev tiltalte **frifundet** for § 101 a.

Læren er, at anklagemyndigheden i § 101 a-sager skal føre positivt bevis for gerningsmandens kendskab til den danske militære deltagelse – et bevistema, der er væsentligt tungere end i § 114 j-sagerne, hvor formodningen om farlighed knytter sig objektivet til opholdet. Det er formentlig hovedforklaringen på, at anklagemyndigheden i praksis fører fremmedkrigersagerne på § 114 c, stk. 3, og § 114 e frem for § 101 a.

At § 101 a stadig har betydning som retlig kategori, ses af [straffeloven § 79 b, stk. 1](#), hvor bestemmelsen er nævnt først blandt de forbrydelser, der kan udløse opholds- og kontaktforbud, jf. [Rigsadvokatmeddelelsen om opholds- og kontaktforbud til fremmedkrigere og andre terrordømte](#), der beskriver § 101 a som bestemmelsen "om tilslutning, hvervning mv. for en væbnet styrke, som kæmper mod den danske stat".

LOV

[Straffeloven § 79b, stk. 1](#)
[Straffeloven § 101a, stk. 1](#)

PRAKSIS

Landsretten · Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde 17.12.2024

Byretten · Dom for terrorisme og landsforræderi: Tilslutning til Islamisk Stat straffes med fængsel på livstid 25.05.2023

Det praktiske hovedspør: § 114 e om fremme af terrorvirksomhed og

§ 7 § 114 c, stk. 3, om at lade sig hverve

Langt de fleste fremmedkrigerdomme hviler på [§ 114 e](#) og [§ 114 c, stk. 3](#). Begge bestemmelser rummer en forhøjet sidsstrafferamme, når gerningsmanden er tilsluttet en væbnet styrke – indsat netop med henblik på fremmedkrigerfænomenet ved lov af 9. juni 2016.

§ 114 e lyder i sin gældende affattelse:

Med fængsel indtil 8 år straffes den, som i øvrigt fremmer virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af §§ 114, 114 a, 114 b, 114 c eller 114 d. Er den pågældende tilsluttet en væbnet styrke, kan straffen stige til fængsel indtil 12 år eller under særligt skærpende omstændigheder til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor den pågældende har deltaget i kamphandlinger.

§ 114 c, stk. 3, har en tilsvarende opbygning: 8 år som udgangspunkt, 12 år ved tilslutning til en væbnet styrke, og under særligt skærpende omstændigheder – navnlig deltagelse i kamphandlinger – indtil livstid.

Praksis fordeler sig groft i tre grupper:

-

Kombattanter. Deltagelse i kamphandlinger giver de tungeste straffe. I **SS-1642/2023-OLR** ([Østre Landsret](#)) blev en dansk statsborger, der lod sig hverve til IS, indgik i organisationens væbnede styrke og deltog i kamphandlinger, idømt 9 år og 6 måneders fængsel, mens byretten i første instans havde udmålt fængsel på livstid, jf. **SS-6130/2022-KBH** ([Københavns Byret](#)).

- **Hververe.** Den, der hverver andre, straffes efter [§ 114 c, stk. 1](#) med op til 12 år. I **SS-29539/2020-KBH** ([Københavns Byret](#)) blev en mand, der via Facebook Messenger opmuntrede sin barndomsven til at rejse til Syrien, formidlede kontakt til et IS-medlem og gav anvisninger om ulovlig grænsepassage, idømt 6 års fængsel, frakendt indfødsret og udvist for bestandig. Østre Landsret nedsatte straffen til 5 år i **SS-2764/2021-OLR** ([Østre Landsret](#)).
- **Støttepersoner uden kamphandlinger.** Her ligger niveauet lavere, men stadig i årsklassen. I **SS-2522/2022-VLR** ([Vestre Landsret](#)) fik en tiltalt 3 års fængsel for ophold i IS-kontrolleret område kombineret med økonomisk støtte, mens en medtiltalt blev frifundet. **SS-5045/2022-ARH** ([Retten i Aarhus](#)) viser samme mønster: retten frifandt for den principale hvervningstiltale, men dømte subsidiært for fremme af IS' virksomhed efter [§ 114 e](#), med straffe spændende fra 5 års fængsel til kortere, delvist betingede straffe.

[§ 114 e](#) er ikke reserveret til islamistiske grupperinger. I **SS-1432/2023-OLR** ([Østre Landsret](#)) blev bestemmelsen anvendt på den højreekstremistiske Feuerkrieg Division, og i **SS-6248/2025-GLO** ([Retten i Glostrup](#)) blev en mand idømt 6 års fængsel for gennem halvandet år på Telegram at have fremmet et højreekstremistisk online-netværks virksomhed – tillige frakendt dansk indfødsret, udvist for bestandig og pålagt kontaktforbud i 6 år.

Afgrænsningen opad mod den egentlige terrorbestemmelse [§ 114](#) er skarp. Højesteret afviste i **Sag 16/2021** ([Højesteret](#)) at henføre indkøb og videresalg af dronekomponenter til IS under den subsidiære medvirkensregel i [§ 114 e](#), og fastholdt domfældelse for forsøg på medvirken til terrorisme efter [§ 114](#), jf. [§ 23](#), med skærpelse til 10 års fængsel.

LOV	Straffeloven § 114e	Straffeloven § 114c, stk. 1, 3	Straffeloven § 114
PRAKSIS			
	Højesteret · Terrordom: Fængsel i 10 år for medvirken til terror ved køb af termiske kameraer til IS		10.09.2021
	Landsretten · Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde		17.12.2024
	Landsretten · Skærpelse af dom for terrorhervning og ledende rolle i højreekstremistisk gruppe		27.05.2024
	Landsretten · Landsrettens dom i sag om fremme af terrorisme og finansiering af IS		04.09.2023
	Landsretten · Dom for terrorhervning: 5 års fængsel, frakendelse af dansk indfødsret og udvisning for hvervning til ISIL		12.01.2023
	Byretten · Retten i Glostrup: 6 års fængsel for fremme af Terrorsammenslutnings terrorvirksomhed på Telegram – sag om § 114 e og grænsen for ytringsfrihed		20.04.2026
	Byretten · Dom for terrorisme og landsforræderi: Tilslutning til Islamisk Stat straffes med fængsel på livstid		25.05.2023
	Byretten · Dom i terrrorsag om hvervning og økonomisk støtte til Islamisk Stat		16.11.2022
	Byretten · Frakendelse af dansk indfødsret og 6 års fængsel for hvervning til terrororganisationen Islamisk Stat		17.09.2021

§ 8 Kvinderne i kalifatet: "hjemmegående husmor" som fremme af terrorvirksomhed

En selvstændig og talmæssigt betydelig sagsgruppe angår danske kvinder, der rejste til Syrien med – eller fulgte efter – en ægtefælle, og som i IS-kontrolleret område levede som hjemmegående hustruer og mødre. Praksis er entydig: den blotte tilstedeværelse i denne rolle udgør fremme af IS' virksomhed efter § 114 e, 1. pkt., typisk i sammenstød med § 114 j.

Strafniveauet har konsolideret sig omkring 4 års fængsel:

Sag	Instans og dato	Ophold	Straf
SS-5094/2022-ESB	Retten i Esbjerg , 18.11.2022	2014-2018	3 år (med afkortning for lejrophold)
SS-2504/2022-VLR	Vestre Landsret , 19.12.2022	samme sag, anke	4 år (afkortning nægtet)
SS-10032/2022-KOL	Retten i Kolding , 28.02.2023	2015-2019	4 år + frakendelse af indfødsret + udvisning
SS-2449/2023-FRB	Retten på Frederiksberg , 29.03.2023	2014-2017	4 år
SS-626/2023-VLR	Vestre Landsret , 29.08.2023	2015-2019	4 år + frakendelse, men ikke udvisning
112/2023	Højesteret , 30.04.2024	anke af ovenstående	4 år stadfæstet
SS-2667/2025-FRB	Retten på Frederiksberg , 30.06.2025	tilståelsessag	4 år

Højesteret stadfæstede i 112/2023 ([Højesteret](#), tillige SS-112/2023-HJR ([Højesteret](#))) landsrettens dom i sin helhed og afviste tiltaltes påstand om delvis frifindelse for perioder af opholdet. Faktum var, at hun rejste frivilligt til Syrien i februar 2015 med ægtefælle og seks børn, vidste at IS var en terrororganisation, virkede som hjemmegående husmor mens ægtefællen kæmpede for IS, forblev i området efter hans død i 2017, indgik nyt ægteskab i 2018 med en IS-ambulancefører og først forlod området, da hun i marts 2019 blev tilbageholdt af kurdiske styrker og anbragt i al-Hol-lejren.

Bevistemaet er dermed todelt: dels **objektiv tilstedeværelse og rolleudfyldelse** i det IS-kontrollerede område, dels **subjektiv viden** om organisationens karakter. I SS-626/2023-VLR ([Vestre Landsret](#)) blev tiltaltes benægtelse af kendskab til IS' karakter tilsidesat. Frivilligheden ved udrejsen – og fraværet af forsøg på at forlade området – vejer tungt.

LOV	Straffeloven § 114e	Straffeloven § 114j, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret for fremme af Islamisk Stat, men ikke udvisning af hensyn til børn (TEUF art. 20) 30.04.2024 Landsretten · Terrorisme og udvisning - Kvinde frifindes for udvisning efter ophold i IS-kontrolleret område 29.08.2023 Landsretten · Dom for overtrædelse af straffelovens § 114 e og § 114 j - skærpelse af straf 19.12.2022 Byretten · Kvinde idømt 4 års fængsel for terrorfremme i Syrien men undgår udvisning af hensyn til sine børns tarv 30.06.2025 Byretten · Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde 29.03.2023 Byretten · Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde: Frakendelse af indfødsret og udvisning 28.02.2023 Byretten · Tre års fængsel til dansk kvinde for fremme af Islamisk Stat som hjemmegående husmor i Syrien 18.11.2022		

Tilbageholdelse i al-Hol og Roj: ingen afkortning efter straffelovens § 86, stk. 5

Et gennemgående processuelt stridspunkt er, om årelang tilbageholdelse i de kurdisk administrerede lejre i Nordsyrien skal føre til afkortning i den danske straf.

[Straffeloven § 86, stk. 5](#) bestemmer, at retten fastsætter omfanget af afkortning, når "den dømte har været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse i udlandet". Spørgsmålet er, om lejrophold falder ind under denne kategori.

Retten i Esbjerg gav i **SS-5094/2022-ESB** ([Retten i Esbjerg](#)) tiltalte en "ikke uvæsentlig nedsættelse" af straffen fra udgangspunktet, netop på grund af hendes treårige frihedsberøvelse i Al-Roj-lejren "under umenneskelige forhold", og udmålte 3 års fængsel. Vestre Landsret vendte resultatet i **SS-2504/2022-VLR** ([Vestre Landsret](#)), forhøjede straffen til 4 år og fastslog, at § 86, stk. 5, kun giver afkortning for frihedsberøvelse, der er sket som led i den strafferetlige forfølgning – ikke for tilbageholdelse i en udenlandsk lejr uden dansk begæring.

Procesbevillingsnævnet meddelte 3.-instansbevilling til Højesteret i sagen, jf. **22/25129** (- [Procesbevillingsnævnet](#)), netop med det spørgsmål, om godt tre års tilbageholdelse i en kurdisk administreret lejr skal medføre strafafkortning efter princippet i § 86, stk. 5.

Samme linje i **SS-626/2023-VLR** ([Vestre Landsret](#)), hvor landsretten fastsatte 4 års fængsel "uden afkortning". I **SS-2449/2023-FRB** ([Retten på Frederiksberg](#)) blev der derimod taget hensyn til, at tiltalte havde været frihedsberøvet i over 4½ år i fængsel og i Al Roj-lejren – men her indgik hensynet i den samlede strafudmåling, ikke som formel afkortning.

Mønstret er dermed, at lejropholdet kan indgå som et almindeligt strafudmålingshensyn efter [straffeloven kapitel 10](#), men ikke udløser mekanisk afkortning dag for dag efter § 86, stk. 5.

LOV	Straffeloven § 86, stk. 5	Straffeloven § 114e	
PRAKSIS	Landsretten · Terrorisme og udvisning - Kvinde frifindes for udvisning efter ophold i IS-kontrolleret område		29.08.2023
	Landsretten · Dom for overtrædelse af straffelovens § 114 e og § 114 j - skærpelse af straf		19.12.2022
	Byretten · Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde		29.03.2023
	Byretten · Tre års fængsel til dansk kvinde for fremme af Islamisk Stat som hjemmegående husmor i Syrien		18.11.2022
	Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling: Skal ophold i kurdisk lejr i Syrien medføre strafafkortning efter princippet i straffelovens § 86, stk. 5, ved dom for fremme af terrorvirksomhed?		23.06.2023

Frakendelse af dansk indfødsret efter § 8 B og den todelte proportionalitetsvurdering

For dobbeltstatsborgere er frakendelse af indfødsretten den mest indgribende følgesanktion. [Indfødsretsloven § 8 B, stk. 1](#) er formuleret som en pligtbestemmelse:

Den, som dømmes for en strafbar handling, og som derved har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, skal ved dom frakendes sin danske indfødsret, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Højesteret har over en række domme udviklet en fast proportionalitetsafvejning. Tidligt i praksis stadfæstede retten frakendelse og udvisning for al-Qaida-propaganda i **Sag 211/2015** ([Højesteret](#)) og for terrorrekruttering og -finansiering i **Sag 119/2017** ([Højesteret](#)) – sidstnævnte over for en person født og opvokset i Danmark.

I **124/2018** ([Højesteret](#), tillige **SS-124/2018-HJR** ([Højesteret](#))) ændrede Højesteret landsrettens frifindelse og frakendte indfødsretten samt udviste for bestandig en dansk-tunesisk statsborger, der var idømt 4 års fængsel for at have ladet sig hverve af ISIL og modtaget våbentræning – trods hans meget stærke tilknytning til Danmark og ringe tilknytning til Tunesien. Grovheden af terror kriminaliteten trumfede tilknytningen.

Den afgørende nyudvikling er, at **frakendelse og udvisning skal vurderes hver for sig**. I **112/2023** (- [Højesteret](#)) blev en kvinde med syv mindreårige børn med dansk statsborgerskab frakendt indfødsretten, men **frifundet for udvisning** og i stedet tildelt en advarsel – fordi udvisning ville stride mod TEUF artikel 20 og [EMRK artikel 8](#), navnlig af hensyn til børnenes tarv. Vestre Landsret havde anlagt samme sontring i **SS-626/2023-VLR** ([Vestre Landsret](#)) med henvisning til, at hendes otte børn ifølge socialrådgiver og specialpsykologer havde "afgørende behov for fortsat adgang til deres mor", jf. [udlændingeloven § 24 b](#). Samme resultat i **SS-2667/2025-FRB** ([Retten på Frederiksberg](#)) i 2025.

Modsat i **SS-10032/2022-KOL** ([Retten i Kolding](#)), hvor et flertal på 7 af 12 nævninger fandt både frakendelse og udvisning proportionale, mens mindretallet lagde afgørende vægt på hensynet til otte børn og lang tilknytning til Danmark. Nævningetingets deling illustrerer, hvor konkret afvejningen er.

Enkelte sager ender med frifindelse for begge dele. I **SS-3614/2017-FRB** ([Retten på Frederiksberg](#)) blev en mand født på Færøerne med dansk mor og tunesisk far idømt 4 års fængsel for hvervning og træning hos ISIL, men frifundet for frakendelse og udvisning under henvisning til sin massive tilknytning til Danmark.

Menneskerettighedsdomstolen har hidtil bakket den danske praksis op. I **A.A. mod Danmark** ([EMD, 6041/23](#)) blev klagen over frakendelse efter tilslutning til IS afvist som åbenbart grundløs, da afgørelsen var lovlig og ikke vilkårlig. Tilsvarende i **Mohammed Fateh mod Danmark** ([EMD, 60766/19](#)), hvor 3 års fængsel, frakendelse og livsvarigt indrejseforbud efter forsøg på at tilslutte sig IS blev anset for proportionalt, fordi de nationale domstole havde foretaget en grundig proportionalitetsvurdering og terror kriminalitet udgør "en alvorlig trussel mod den offentlige orden".

Hvor udvisning idømmes, kan udsendelsen strande i praksis. **72/2022** ([Højesteret](#)) stadfæstede fortsat varetægtsfængsling med henblik på tvangsmæssig udsendelse efter [hjemrejseloven § 14, stk. 1, nr. 1](#), trods verserende EMRK-klage og Marokkos afslag på at udstede rejsedokumenter.

LOV	Indfødsretsloven § 8b, stk. 1	Udlændingeloven § 24b	Udlændingeloven § 26, stk. 2	
PRAKSIS	Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret for fremme af Islamisk Stat, men ikke udvisning af hensyn til børn (TEUF art. 20)			30.04.2024
	Højesteret · Fortsat varetægtsfængsling med henblik på tvangsmæssig udsendelse efter terrorstraf trods verserende EMRK-klage			19.01.2023
	Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning af syrienkriger			19.11.2018
	Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning af dobbelt statsborger dømt for terrorrekruttering og -finansiering			14.11.2017

Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning for bestandig ved fremme af terrorvirksomhed	08.06.2016
Menneskerettighedsdomstolen · Udvisning af herboende kriminel med dobbelt statsborgerskab efter forsøg på at tilslutte sig Islamisk Stat	15.02.2024
Menneskerettighedsdomstolen · Fratagelse af dansk statsborgerskab for deltagelse i Islamisk Stat (A.A. mod Danmark)	14.09.2023
Landsretten · Terrorisme og udvisning - Kvinde frifindes for udvisning efter ophold i IS-kontrolleret område	29.08.2023
Byretten · Kvinde idømt 4 års fængsel for terrorfremme i Syrien men undgår udvisning af hensyn til sine børns tarv	30.06.2025
Byretten · Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde: Frakendelse af indfødsret og udvisning	28.02.2023
Byretten · Dom for hvervning og træning hos ISIL – Fængsel i 4 år, men ingen frakendelse af statsborgerskab eller udvisning	26.10.2017

§ 11 Hjemtagelse fra lejrene: Højesterets dom af 29. august 2024 om positive forpligtelser

Spørgsmålet om hjemtagelse af danske statsborgere – især børn – fra al-Hol- og Roj-lejrene fik sin principielle afklaring i **BS-24837/2024-HJR (Højesteret)** af 29. august 2024.

Sagen angik en 8-årig dansk statsborger, A, født i Syrien i 2016 og dansk statsborger efter [indfødsretsloven § 1, stk. 1](#). Han havde siden 2019 været tilbageholdt sammen med sin mor, B, hvis danske statsborgerskab var frataget administrativt i 2020 efter [§ 8 B, stk. 3](#). Udenrigsministeriet havde tilbudt at evakuere A alene, men ikke sammen med moren.

Retsgrundlaget er artikel 3, stk. 2, i EMRK's 4. tillægsprotokol, som fortolket i EMD's dom af 14. september 2022 i **H.F. m.fl. mod Frankrig**. Højesteret gengav, at bestemmelsen:

kan pålægge en medlemsstat visse positive forpligtelser med henblik på at sikre, at statsborgeres ret til indrejse er praktisk og effektiv, ... forpligtelserne alene forpligter medlemsstaterne, hvis der foreligger ekstraordinære omstændigheder ("exceptional circumstances"), som f.eks. hvor ekstraterritoriale faktorer direkte er livs- eller helbredstruende for et barn, der befinder sig i en ekstremt sårbar situation.

Et flertal på tre dommere fandt, at Udenrigsministeriets beslutning manglede en konkret og individuel afvejning af barnets bedste. De lagde vægt på tre forhold: at A reelt ikke kunne evakueres uden sin mor, fordi de kurdiske myndigheder kræver morens samtykke og hun nægtede det; at Sundhedsstyrelsen i april 2023 havde konstateret "en bekymrende forværring i hans samlede helbredstilstand" og anbefalet evakuering med moren senest inden for tre måneder; og at sikkerhedsvurderingen af B ikke adskilte sig væsentligt fra vurderingen af kvinder, der allerede var evakueret. Flertallet konkluderede:

Under hensyn til, at A som nævnt reelt ikke har nogen mulighed for at blive evakueret uden sin mor, finder vi herefter, at det vil udgøre en krænkelse af artikel 3, stk. 2, i tillægsprotokol nr. 4, hvis han ikke tilbydes bistand til evakuering med sin mor.

De to øvrige dommere voterede anderledes. Dommer Kurt Rasmussen ville hjemvise sagen til Udenrigsministeriet til fornyet behandling med krav om en konkret afvejning, mens dommer Lars Apostoli ville frifinde ministeriet og betone, at bestemmelsen ikke giver ret til repatriering, men alene krav på en ikke-vilkårlig sagsbehandling:

Jeg finder hverken grundlag for at tilsidesætte den sikkerhedsmæssige vurdering, som ligger til grund for bedømmelsen af farligheden af B, eller den afvejning af legitime hensyn, som ligger til grund for den endelige beslutning om afslag ... Den konkrete afvejning ... har ikke ført til et åbenbart urimeligt eller forkert resultat.

Udenrigsministeriet blev ved stemmeflertal (3-2) pålagt at anerkende, at A skal tilbydes evakuering med B, samt at betale 400.000 kr. i sagsomkostninger.

Dommen fastlægger dermed en snæver, men reel positiv forpligtelse: den udløses ikke af statsborgerskabet i sig selv, men af **kombinationen** af et barns ekstreme sårbarhed, konkret livs- eller helbredstrussel og den faktiske umulighed af at evakuere barnet alene. Kravet om processuelle garantier mod vilkårlighed og om, at hensynet til barnets bedste udtrykkeligt inddrages, gælder derimod generelt.

LOV

Forvaltningsloven § 22

Indfødsretsloven § 1, stk. 1

Indfødsretsloven § 8b, stk. 3

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om evakuering af dansk barn og hans mor fra fangelejr i Syrien

29.08.2024

Mindreårige fremmedkrigere og højreekstremistiske netværk:

§ 12 Feuerkrieg-sagen

Fremmedkrigerbegrebet er ikke bundet til fysisk udrejse eller til islamistiske grupperinger. Feuerkrieg Division-sagen viser, at de samme bestemmelser rammer digital tilslutning til et internationalt højreekstremistisk netværk – og rejser spørgsmålet om strafudmåling over for helt unge gerningsmænd.

En dengang 15-årig dreng lod sig hverve til Feuerkrieg Division (FKD), forsøgte at hverve en klassekammerat og fremmede gruppens virksomhed gennem bl.a. oprettelse af et digitalt bombebibliotek, medvirken til trusler mod myndighedspersoner og en dommer samt en ledende rolle i organisationen. Retten i Holbæk frifandt for selvhvervning og udmålte 5 år og 6 måneders fængsel.

Østre Landsret skærpede i **SS-1432/2023-OLR** ([Østre Landsret](#)) straffen til 7 års fængsel med 7 års kontaktforbud. Retten tilsidesatte tiltaltes forklaring om, at det hele "var for sjov", og lagde vægt på, at han efter en første anholdelse fortsatte sine aktiviteter og søgte at skjule beviser.

Procesbevillingsnævnet meddelte 3.-instansbevilling netop med henblik på strafudmålingen i en terrorsag, hvor gerningsmanden var mindreårig, jf. **24/14343** ([Procesbevillingsnævnet](#)).

Højesteret fastholdt i **Sag 73/2024** ([Højesteret](#), tillige **SS-73/2024-HJR** ([Højesteret](#)) og **AM2025.03.14H** ([Højesteret](#))) skyldkendelsen, men **nedsatte straffen fra 7 til 5 års fængsel** og kontaktforbuddet fra 7 til 5 år. Afgørende var to formildende hensyn: tiltaltes meget unge alder, jf. [straffeloven § 82, nr. 1](#), og medlemskabets korte varighed.

Dommen giver et brugbart holdepunkt for, hvordan de tunge terrorstrafferammer skal afbødes over for mindreårige: skyldsspørgsmålet påvirkes ikke af alderen – hvervning til og fremme af en terrorsammenslutning

er fuldt strafbart for en 15-årig – men alderen kombineret med tilknytningens korte varighed kan begrunde en nedsættelse i størrelsesordenen 30 pct. af det niveau, der ville gælde en voksen.

At højreekstremistiske netværk behandles på lige fod med islamistiske organisationer bekræftes af **SS-6248/2025-GLO (Retten i Glostrup)**, hvor en 30-årig med dansk og fransk statsborgerskab fik 6 års fængsel, frakendelse af indfødsret, udvisning for bestandig og 6 års kontaktforbud for gennem halvandet år på Telegram at have delt højreekstremistisk propaganda. Retten afviste forsvarrets synspunkt om, at der var tale om nyhedsformidling beskyttet af ytringsfriheden.

LOV	Straffeloven § 79b, stk. 3	Straffeloven § 82	Straffeloven § 114c, stk. 1, 3
	Straffeloven § 114e		
PRAKSIS	Højesteret · Hvervning og fremme af terrorsammenslutningen Feuerkrieg Division (FKD) – Strafudmåling for en 15-årig 14.03.2025 Højesteret · Ungdomsterrorist dømt for tilslutning til Feuerkrieg Division (FKD) – Højesteret nedsætter straffen til 5 års fængsel 14.03.2025 Landsretten · Skærpelse af dom for terrorhvervning og ledende rolle i højreekstremistisk gruppe 27.05.2024 Byretten · Retten i Glostrup: 6 års fængsel for fremme af Terrorsammenslutnings terrorvirksomhed på Telegram – sag om § 114 e og grænsen for ytringsfrihed 20.04.2026 Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling i terrorsag mod 15-årig om hvervning til og fremme af Feuerkrieg Division – navnlig strafudmålingen 30.09.2024		

§ 13 Terrorfinansiering og pengeoverførsler til netværk i konfliktområdet

Et fast sidespor i fremmedkrigersagerne er pengeoverførsler til slægtninge eller netværk i konfliktområdet, der forfølges efter [straffeloven § 114 b](#). Bestemmelsen har en strafferamme på fængsel indtil 12 år og rammer den, som direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til, tilvejebringer eller indsamler midler til, eller stiller penge og andre formuegoder til rådighed for en person, gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af §§ 114 eller 114 a.

Det centrale bevistema er modtagerens tilknytning til terrororganisationen – ikke pengenes præcise anvendelse. I **SS-5045/2022-ARH (Retten i Aarhus)** blev flere tiltalte dømt for Western Union-overførsler til tiltalte 1's bror og onkel, der begge var aktive i IS; alene tiltalte 1's overførsler beløb sig til 231.023,36 kr. Vestre Landsret fulgte samme linje i **SS-2522/2022-VLR (Vestre Landsret)**.

Hvor finansieringen kombineres med egentlig terrorplanlægning, bliver straffene meget høje. I **SS-2224/2022-HBK (Retten i Holbæk)** blev en tiltalt idømt 16 års fængsel og udvisning for bestandig for forsøg på terror, terrorfinansiering og fremme af terrorvirksomhed; medtiltalte fik henholdsvis 6 og 9 måneders fængsel for medvirken til finansiering. Østre Landsret stadfæstede i **SS-25/2023-OLR (Østre Landsret)** med enkelte præciseringer af kontaktforbuddets rækkevidde.

I **SS-1814/2022-OLR (Østre Landsret)** stadfæstede landsretten straffe på 12 år og 6 måneder til to tiltalte for terrorforsøg med TATP-sprængstof, og 4 års fængsel til en tredje for økonomisk støtte og praktisk bistand til IS-tilknyttede personer. For sidstnævnte var der stemmelighed 9-9 om udvisning og frakendelse af statsborgerskab, hvorfor hun frifandtes efter det for hende gunstigste resultat.

Et beslægtet spørgsmål er afgrænsningen mellem terrorisme og legitim frihedskamp. Højesteret tog stilling hertil i **30/2024 (Højesteret, tillige SS-30/2024-HJR (Højesteret))** om ASMLA-medlemmer, der

finansierede væbnede angreb i Iran og bistod en saudiarabisk efterretningstjeneste, jf. tillige byretsdommen **SS-2506/2021-ROS** ([Retten i Roskilde](#)). Højesteret afviste synspunktet om legitim frihedskamp, bl.a. fordi handlingerne var rettet mod civile mål og ikke udelukkende havde et demokratisk sigte, men frifandt for visse Twitter-opslag, der ikke udgjorde udtrykkelig billigelse. Straffene på 8, 7 og 6 års fængsel blev i alt væsentligt opretholdt.

EU-Domstolen har anlagt samme grundsyn i **C-44/23 (EU-Domstolen)**, hvor et påberåbt politisk mål om kurdisk selvbestemmelse ikke kunne hindre, at PKK opretholdes på EU's terrorliste.

LOV	Straffeloven § 108, stk. 1	Straffeloven § 114b	Straffeloven § 114, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om terrorfinansiering, spionage og frakendelse af statsborgerskab i sag om iransk modstandskamp 05.12.2024 EU-Domstolen · PKK mod Rådet: Selvbestemmelse og væbnet konflikt som forsvar mod terrorstempling 13.03.2025 Landsretten · Stadfæstelse af domme for terrorforsøg med TATP, brandstiftelse og finansiering af Islamisk Stat 23.05.2024 Landsretten · Stadfæstelse af 16 års fængsel og udvisning for forsøg på terrorisme og terrorfinansiering 14.05.2024 Landsretten · Landsrettens dom i sag om fremme af terrorisme og finansiering af IS 04.09.2023 Byretten · Dom for forsøg på terrorisme, terrorfinansiering og fremme af terrorvirksomhed 20.12.2022 Byretten · Dom i terrørsag om hvervning og økonomisk støtte til Islamisk Stat 16.11.2022 Byretten · Dom for spionage og terrorfinansiering: Fængsel og udvisning af tre tiltalte 02.03.2022		

§ 14 Forebyggende og efterfølgende indgreb: pasinddragelse, opholds- og kontaktforbud, prøveløsladelse

Ved siden af strafansvaret findes en række administrative og strafferetlige tillægsindgreb, der retter sig mod fremmedkrigere før og efter dommen.

Pasinddragelse før udrejsen. [Pasloven § 2, stk. 1, nr. 4](#) giver politiet adgang til at nægte pasudstedelse eller inddrage et pas, "når der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden". Der kræves altså ikke sigtelse. Afgørelsen er tidsbegrænset og kan kræves indbragt for retten, jf. [§ 2, stk. 4](#). I **SS-5137/2016-KOL** ([Retten i Kolding](#)) godkendte retten en etårig inddragelse på grundlag af oplysninger fra M's egen familie om radikaliserings, voldelig adfærd og sympati for militant islamisme, og Vestre Landsret stadfæstede i **SS-1418/2016-VLR** ([Vestre Landsret](#)). Bestemmelsen er siden ændret flere gange, bl.a. ved [lov nr. 167 af 29. februar 2020](#) (frist for afgørelser efter nr. 4 forlænget til 3 år) og [lov nr. 733 af 20. juni 2025](#), der giver politiet udtrykkelig hjemmel til at inddrage et pas, når grundlaget for udstedelsen ikke længere består – fx ved tab af statsborgerskab.

At en pasinddragelse og frihedsberøvelse, som senere ender med påtaleopgivelse, ikke uden videre udløser erstatning, viser **SS 1-11873/2019 (Københavns Byret)**, hvor kravet bortfaldt som følge af egen skyld efter [retsplejeloven § 1018 a, stk. 3](#), fordi den sigtedes egen adfærd – selskab med IS-tilknyttede kvinder, køb af enkeltbilletter kort før afrejse og radikaliserende adfærd i hjemmet – havde pådraget mistanken.

Opholds- og kontaktforbud efter dommen. [Straffeloven § 79 b](#) giver retten adgang til ved dommen at give opholdsforbud og kontaktforbud, når nogen idømmes ubetinget fængselsstraf for bl.a. [§ 101 a](#), [§§ 114-114 j](#) og visse dele af [§ 136](#). Efter [§ 79 b, stk. 2](#) er opholdsforbuddet et forbud mod at færdes i områder, hvor

der er særlig risiko for, at den dømte fastholdes eller falder tilbage i et radikaliseret miljø; efter [stk. 3](#) er kontaktforbuddet et forbud mod at søge kontakt til andre terrordømte, dog ikke nærmeste familiemedlemmer i det omfang det ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser. Forbud gives for 1-10 år, jf. [stk. 5](#). [Rigsadvokatmeddelelsen om opholds- og kontaktforbud til fremmedkrigere og andre terrordømte](#) oplister samtlige udløsende bestemmelser og angiver formålet:

at forebygge nye terrorhandlinger ved at sikre, at den terrordømte ikke fastholdes eller falder tilbage i radikaliserede miljøer samt ved at minimere mulighederne for, at terrordømte kan påvirke radikaliseringsudsatte personer i en negativ retning

Forbuddene anvendes rutinemæssigt – 5 år i **Sag 73/2024 (Højesteret)**, 6 år i **SS-6248/2025-GLO (Retten i Glostrup)**.

Afsoning og prøveløsladelse. [Løsladelsesvejledningen](#) beskriver den særordning, der gælder dømte efter straffelovens kapitel 12 eller 13: prøveløsladelse forudsætter, at den indsatte har deltaget i et program fastsat af Danmarks Fængsler med henblik på at forebygge ny ligeartet kriminalitet, jf. [straffeloven § 38, stk. 6](#) og [§ 41, stk. 4](#). Ordningen finder anvendelse uanset baggrunden for kriminaliteten – det er ikke en betingelse, at den udspringer af religiøs ekstremisme. Tilsvarende skal politidirektøren høres, før der gives udgang eller prøveløsladelse til terrordømte, jf. [Udgangsvejledningen](#).

Udlændingeretlige indgreb over for ikke-statsborgere. For udlændinge uden dansk statsborgerskab er hovedsporet [udlændingeloven § 21 b](#) om bortfald af opholdstilladelse ved ophold i konfliktområder samt farevurdering efter [§ 45 b](#). Sidstnævnte kan bygge på PET-vurderinger og behandles delvis for lukkede døre med særligt beskikket advokat, jf. **BS-35426/2024-KBH (Københavns Byret)**, hvor retten fandt, at en irakisk statsborger fortsat udgjorde en fare for statens sikkerhed på grundlag af nye oplysninger fra 2020-2024, selv om de underliggende terrornetværks-aktiviteter lå ca. 20 år tilbage.

LOV

[Pasloven § 2, stk. 1, 4](#)[Retsplejeloven § 1018a, stk. 3](#)[Straffeloven § 38, stk. 6](#)[Straffeloven § 79b, stk. 1-5](#)[Udlændingeloven § 21b, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Hvervning og fremme af terrorsammenslutningen Feuerkrieg Division (FKD) – Strafdømming for en 15-årig	14.03.2025
	Landsretten · Stadfæstelse af pasindddragelse på grund af terrormistanke	02.11.2016
	Byretten · Retten i Glostrup: 6 års fængsel for fremme af Terrorsammenslutnings terrorvirksomhed på Telegram – sag om § 114 e og grænsen for ytringsfrihed	20.04.2026
	Byretten · Byretten: Fortsat fare for statens sikkerhed begrundet afslag på opholdstilladelse trods 20 år gamle terrornetværks-aktiviteter	13.02.2026
	Byretten · Erstatningskrav afvist: Sigtet for terrorhvervning nægtes erstatning grundet egen skyld og påregnelig adfærd	20.01.2020
	Byretten · Godkendelse af pasindddragelse på grund af mistanke om radikalisering	12.07.2016

Processuelle rammer: dansk straffemyndighed, påtalekompetence,

§ 15 PET-beviser og ne bis in idem

Fremmedkrigersagerne rejser en række processuelle særspørgsmål, der har fået selvstændig behandling i praksis.

Dansk straffemyndighed. Gerningsstedet ligger definitionsmæssigt i udlandet. Jurisdiktionen hviler dels på det personelle princip i [straffeloven § 7](#), dels – for § 114 j og § 101 a – på selve bestemmelsesernes formulering, der

kræver dansk indfødsret eller bopæl i den danske stat. Ved handlinger foretaget uden for et myndighedsområde hører sagen under dansk straffemyndighed, hvis handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder, jf. [§ 7, stk. 2](#). Byretten i Aarhus anvendte udtrykkeligt [§ 8](#) sammen med [§ 114 j i SS-705/2018-ARH \(Retten i Aarhus\)](#).

Påtalekompetence og forelæggelse. Efter [straffeloven § 110 f](#) og [§ 118 a](#) sker påtale for overtrædelse af kapitel 12 samt §§ 111-115 og [§ 118](#) efter justitsministerens påbud. [Rigsadvokatmeddelelsen om forelæggelse og indberetning](#) fastlægger et detaljeret forelæggelsessystem netop for fremmedkrigersager:

Alle sager, hvor politikredsen overvejer at indlede efterforskning mod en person, der har været rejst til udlandet for at deltage i en væbnet konflikt, for gerninger begået under opholdet i udlandet, skal forelægges for statsadvokaten. Det samme gælder sager, hvor personer bosiddende her i landet mistænkes for at hverve personer til at udrejse til udlandet for at deltage i en væbnet konflikt, dels på anden måde fremmer den væbnede konflikt i udlandet (f.eks. ved økonomisk støtte). Politikredsen skal ligeledes orientere PET.

Efterforskningen varetages som udgangspunkt af PET, og anmodninger om retserklæringer fra Center for Terroranalyse skal gå gennem statsadvokaten. Meddelelsen forudsætter desuden, at anklagemyndigheden orienterer udbetalende myndigheder om endelige domme mod fremmedkrigere, når der er formodning om, at den pågældende modtager offentlige ydelser.

Hemmelige beviser og forsvarerens adgang. Sagerne føres ofte helt eller delvis for lukkede døre og med klassificeret materiale. Højesteret har i [Sag 107/2021 \(Højesteret, tillige SS-107/2021-HJR \(Højesteret\)\)](#) afklaret, hvordan retten skal formulere sin afgørelse i tvister om forsvarerens aktindsigt i PET-materiale, jf. [retsplejeloven § 729 a, stk. 3](#) og [PET-loven § 12](#). Forlængelse af varetægtsfængsling ud over etårsfristen i [retsplejeloven § 768 a, stk. 1, nr. 2](#) er accepteret i IS-hvervningssager under henvisning til kriminalitetens alvor, jf. [SS-3316/2016-FRB \(Retten på Frederiksberg\)](#).

Omvendt kan en borger under særlige omstændigheder få domstolens anerkendelse af et kildeforhold til efterretningstjenesterne. I [BS-58021/2023-HJR \(Højesteret\)](#) fastslog Højesteret, at fortrolighedsprincippet i [PET-loven § 12](#) og [FE-loven § 9](#) må vige, når anerkendelsen er afgørende for borgerens retsstilling i en alvorlig udenlandsk straffesag.

Ne bis in idem. Fremmedkrigere er ofte retsforfulgt i tredjelande, inden de kommer til Danmark. I [SS-1642/2023-OLR \(Østre Landsret\)](#) var tiltalte ved Kilis Special Straffedomstol i Tyrkiet idømt 1 år, 6 måneder og 22 dages fængsel for medlemskab af DAES-ISIL, og straffen var fuldbyrdet. Både Danmark og Tyrkiet har ratificeret den europæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedommes internationale retsvirkning, hvis artikel 53 forbyder fornyet retsforfølgning for samme handling. Landsretten fandt med henvisning til [straffeloven § 10 a, stk. 1](#) og [U.2019.1415H](#), at spørgsmålet beror på en konkret vurdering af tid og sted:

Under disse omstændigheder og navnlig under hensyn til forskellen for så vidt angår gerningsperioden i den tyrkiske straffedomstols dom og i det forhold, der som forhold 4 er til pådømmelse under denne sag, finder vi, at der ikke er tale om »samme handling«, og at retsforfølgning herefter ikke er udelukket efter straffelovens § 10 a, stk. 1, eller princippet om ne bis in idem.

Den udenlandske straf blev i stedet inddraget i strafudmålingen efter grundsætningen i [straffeloven § 89](#). Samme fremgangsmåde var anvendt i byretten, jf. [SS-6130/2022-KBH \(Københavns Byret\)](#).

LOV [Retsplejeloven § 729a, stk. 3](#) [Straffeloven § 7, stk. 1, 2](#) [Straffeloven § 10a, stk. 1](#)
[Straffeloven § 89](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om anerkendelse af kildeforhold til PET og FE: Retlig interesse ved genoptagelse af udenlandsk straffesag	02.09.2025
	Højesteret · Grænser for domstoles oplysningspligt om PET-materiale i sager om forsvarerens aktindsigt	23.01.2023
	Landsretten · Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde	17.12.2024
	Byretten · Dom for terrorisme og landsforræderi: Tilslutning til Islamisk Stat straffes med fængsel på livstid	25.05.2023
	Byretten · Dom fra Retten i Aarhus vedrørende forbydere indrejse og forbudte ophold i konfliktområder	04.06.2018
	Byretten · Forlængelse af varetægtsfængsling i sag om IS-hvervning - Kendelse fra Retten på Frederiksberg	03.04.2017

§ 16 Den internationale ramme: FN-resolution 2178, Europarådets tillægsprotokol og direktiv 2017/541

Den danske fremmedkrigerlovgivning er udformet i tæt samspil med internationale forpligtelser, men er på flere punkter gået videre end minimumskravene.

FN's Sikkerhedsråds resolution 2178 (2014) om foreign terrorist fighters krævede, at medlemsstaterne kriminaliserer rejser med terrorformål. Straffelovrådet undersøgte i [betænkning nr. 1559/2016](#), om resolutionen krævede lovændringer, og konkluderede, at:

dansk ret lever op til de krav til kriminalisering af rejser, som resolution nr. 2178 stiller, og at resolutionen ikke giver anledning til at foreslå ændringer i straffelovens bestemmelser om terrorisme mv.

Rådet nåede samme resultat for **tillægsprotokollen af 19. maj 2015 til Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme**, idet [§ 114 c, stk. 3](#) og [§ 114 d, stk. 3](#) allerede opfyldte kriminaliseringskravene i protokollens artikel 2 og 3 ([s. 30](#)).

Direktiv (EU) 2017/541 om bekæmpelse af terrorisme er det centrale EU-instrument. Betragtning 4 identificerer problemet:

Personer, der betegnes som fremmedkrigere, rejser til udlandet med terror for øje. Hjemvendende fremmedkrigere udgør en øget sikkerhedstrussel for alle medlemsstater.

Betragtning 12 præciserer forpligtelsens rækkevidde – og dens grænse:

Under hensyn til truslens alvor og behovet for navnlig at dæmme op for strømmen af fremmedkrigere er det nødvendigt at kriminalisere rejser til udlandet med terror for øje, dvs. ikke blot for at begå terrorhandlinger og varetage eller modtage oplæring, men også for at deltage i en terrorgruppes aktiviteter. Det er ikke strengt nødvendigt at kriminalisere selve det at rejse.

Den operative bestemmelse er [artikel 9](#), hvorefter medlemsstaterne skal kriminalisere rejser til et andet land "med det formål at begå eller medvirke til at begå en terrorhandling ..., med henblik på at deltage i en terrorgruppes aktiviteter ... eller med henblik på at varetage eller modtage oplæring i terror". Efter [artikel 24](#) skal medlemsstaterne desuden sikre hjælpetjenester til terrorofre.

Her ligger den principielle danske særegenhed: hvor direktivet kræver kriminalisering af rejser **med et terrorformål**, kriminaliserer § 114 j selve opholdet **uanset formål**, når området er udpeget. Straffelovrådet var opmærksom på denne forskel og drøftede i [betænkning nr. 1559/2016, s. 115](#) de hensyn, der kan bære en sådan videregående kriminalisering – herunder faren fra hjemvendte fremmedkrigere, hensynet til ikke at fremstå som fristed, og risikoen for, at en væbnet konflikt i udlandet spreder sig til Danmark. Rådet advarede samtidig om, at det kan have negative udenrigspolitiske følger, "hvis personer med fremmed statsborgerskab eller særlig loyalitet til en given stat forbydes at deltage på denne stats side i en væbnet konflikt".

Rådet lagde det endelige valg i politikernes hænder ([s. 34](#)):

Det beror på en samlet politisk vurdering, om danskeres og herboende udlændinges deltagelse i væbnede konflikter i udlandet bør kriminaliseres i videre omfang, end det er tilfældet efter de gældende bestemmelser om terrorisme mv. og om tilslutning til en fjendtlig væbnet styrke.

De grundlæggende afgrænsninger af terrorbegrebet blev fastlagt allerede i [Straffelovrådets betænkning nr. 1474/2006 om det strafferetlige værn mod terrorisme](#), der ligger til grund for antiterrorpakke II og for den nuværende opbygning af §§ 114-114 j.

LOV	Straffeloven § 114c, stk. 3	Straffeloven § 114d, stk. 3	Straffeloven § 114j, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens § 114 j EU-Domstolen · PKK mod Rådet: Selvbestemmelse og væbnet konflikt som forsvar mod terrorstempling		
			27.08.2019 13.03.2025

Sammenfatning: praksissporene og hvor de reelle stridspunkter § 17 ligger

Praksis på fremmedkrigerområdet lader sig sammenfatte i seks bærende linjer.

For det første er § 114 j en objektiv opholdsforbrydelse. Højesteret har med [Sag 27/2019 \(Højesteret\)](#) fastslået, at hverken formålet med rejsen, deltagelse i kamp mod en terrororganisation eller senere ophævelse af forbudszonen fører til frifindelse. Bevistemaet reduceres til: dansk tilknytning, tid, sted og fravær af tilladelse.

For det andet ligger den reelle materielle afgrænsning i tilladelsesordningen efter [§ 114 j, stk. 4](#). Journalistik, humanitær bistand, familiebesøg og erhvervsdrift er anerkendelsesværdige formål; enhver form for deltagelse i eller støtte til den væbnede konflikt er det ikke – uanset hvilken part man støtter.

For det tredje har § 101 a i praksis begrænset gennemslagskraft, fordi anklagemyndigheden skal bevise gerningsmandens forsæt med hensyn til, at Danmark var part i konflikten. [SS-1642/2023-OLR \(Østre Landsret\)](#) endte med frifindelse på netop dette punkt, selv om det objektive gerningsindhold var opfyldt.

For det fjerde bæres domfældelserne derfor overvejende af [§ 114 e](#) og [§ 114 c, stk. 3](#). Strafniveauerne har stabiliseret sig:

Gerningstype	Typisk niveau	Eksempel
Ophold i konfliktområde alene (§ 114 j)	6 mdr. før 2020; forudsat 2 år efter	Sag 27/2019
"Hjemmegående husmor" i IS-område (§ 114 e + § 114 j)	4 års fængsel	112/2023, SS-2449/2023-FRB

Økonomisk støtte og fremme uden kamphandlinger	3-5 års fængsel	SS-2522/2022-VLR, SS-5045/2022-ARH
Hvervning af andre (§ 114 c, stk. 1)	5-6 års fængsel	SS-2764/2021-OLR, SS-29539/2020-KBH
Kombattant med kamphandlinger	9½ år til livstid	SS-1642/2023-OLR, SS-6130/2022-KBH
Terrorforsøg med sprængstof/våben	12½-16 års fængsel	SS-1814/2022-OLR, SS-25/2023-OLR

For det femte følger frakendelse af indfødsret efter [indfødsretsloven § 8 B](#) som hovedregel med for dobbeltstatsborgere, men udvisningsspørgsmålet vurderes selvstændigt. Hvor mindreårige børn med dansk statsborgerskab reelt ville blive tvunget til at forlade Unionen, viger udvisningen for TEUF artikel 20 og [EMRK artikel 8](#) – jf. **112/2023 (Højesteret)**.

For det sjette er hjemtagelsesspørgsmålet ikke længere rent politisk. **BS-24837/2024-HJR (Højesteret-)** etablerer, at artikel 3, stk. 2, i 4. tillægsprotokol under ekstraordinære omstændigheder pålægger Udenrigsministeriet en positiv forpligtelse til at tilbyde evakuering af et kritisk sygt barn sammen med moren – og at afgørelser om repatriering under alle omstændigheder skal hvile på en konkret og individuel afvejning af barnets bedste.

Tilbage står et par uafklarede punkter. Procesbevillingsnævnet har med **22/25129 (Procesbevillingsnævnet)** åbnet for en højesteretsprøvelse af, om årelang tilbageholdelse i de kurdiske lejre skal give afkortning efter princippet i [§ 86, stk. 5](#). Og det firedoblede straffniveau for § 114 j, som lovgiver forudsatte i 2020, er endnu ikke afprøvet i en isoleret sag ved Højesteret – de hidtidige § 114 j-domme angår gerninger begået før skærpselsens ikrafttræden og er derfor bundet af EMRK artikel 7 til det gamle niveau.

For beslægtede spørgsmål henvises til praksisoversigterne om [terrorisme](#) og [terrorbestemmelsen i straffelovens § 114](#), om [udvisning ved straf](#) og [proportionalitetsvurderingen efter § 26](#), om [EMRK artikel 3](#) og [umenneskelig behandling](#) samt [EMRK artikel 8](#) om privat- og familieliv.

LOV	Indfødsretsloven § 8b, stk. 1	Straffeloven § 86, stk. 5	Straffeloven § 101a, stk. 1
	Straffeloven § 114j, stk. 1, 4	Straffeloven § 114e	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om evakuering af dansk barn og hans mor fra fangelejr i Syrien		29.08.2024
	Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret for fremme af Islamisk Stat, men ikke udvisning af hensyn til børn (TEUF art. 20)		30.04.2024
	Højesteret · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens § 114 j		27.08.2019
	Landsretten · Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde		17.12.2024
	Landsretten · Stadfæstelse af domme for terrorforsøg med TATP, brandstiftelse og finansiering af Islamisk Stat		23.05.2024
	Landsretten · Stadfæstelse af 16 års fængsel og udvisning for forsøg på terrorisme og terrorfinansiering		14.05.2024
	Landsretten · Landsrettens dom i sag om fremme af terrorisme og finansiering af IS		04.09.2023
	Landsretten · Dom for terrorhvervning: 5 års fængsel, frakendelse af dansk indfødsret og udvisning for hvervning til ISIL		12.01.2023
	Byretten · Dom for terrorisme og landsforræderi: Tilslutning til Islamisk Stat straffes med fængsel på livstid		25.05.2023
	Byretten · Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde		29.03.2023
	Byretten · Dom i terrorsag om hvervning og økonomisk støtte til Islamisk Stat		16.11.2022
	Byretten · Frakendelse af dansk indfødsret og 6 års fængsel for hvervning til terrororganisationen Islamisk Stat		17.09.2021

Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling: Skal ophold i kurdisk lejr i Syrien medføre strafkortning efter princippet i straffelovens § 86, stk. 5, ved dom for fremme af terrorvirksomhed?

23.06.2023

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Indfødsretsloven § 8b	stk. 1	Pasloven § 2	stk. 1
Straffeloven § 79b	stk. 1	Straffeloven § 101a	stk. 1
Straffeloven § 114j	stk. 1	Straffeloven § 114e	
Straffeloven § 114c	stk. 3	Straffeloven § 114b	

MATERIALE Citerede afgørelser

47 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

13

02.09.2025	Højesterets dom om anerkendelse af kildeforhold til PET og FE: Retlig interesse ved genoptagelse af udenlandsk straffesag	58021-2023
14.03.2025	Hvervning og fremme af terrorsammenslutningen Feuerkrieg Division (FKD) – Strafmåling for en 15-årig	73-2024
14.03.2025	Ungdomsterrorist dømt for tilslutning til Feuerkrieg Division (FKD) – Højesteret nedsætter straffen til 5 års fængsel	AM2025.03.14H
05.12.2024	Højesterets dom om terrorfinansiering, spionage og frakendelse af statsborgerskab i sag om iransk modstandskamp	30/2024
29.08.2024	Højesterets dom om evakuering af dansk barn og hans mor fra fangelejr i Syrien	bs-24837-2024-hjr
30.04.2024	Frakendelse af dansk indfødsret for fremme af Islamisk Stat, men ikke udvisning af hensyn til børn (TEUF art. 20)	112-2023
23.01.2023	Grænser for domstoles oplysningspligt om PET-materiale i sager om forsvarerens aktindsigt	107-2021
19.01.2023	Fortsat varetægtsfængsling med henblik på tvangsmæssig udsendelse efter terrorstraf trods verserende EMRK-klage	72/2022
10.09.2021	Terrordom: Fængsel i 10 år for medvirken til terror ved køb af termiske kameraer til IS	Sag 16/2021
27.08.2019	Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter straffelovens § 114 j	343-388
19.11.2018	Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning af syrienkriger	6449-7736
14.11.2017	Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning af dobbelt statsborger dømt for terrorrekruttering og -finansiering	Sag 119/2017
08.06.2016	Frakendelse af dansk indfødsret og udvisning for bestandig ved fremme af terrorvirksomhed	211-2015

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		1
13.03.2025	PKK mod Rådet: Selvbestemmelse og væbnet konflikt som forsvar mod terrorstempling	C-44/23
MENNESKERETTIGHEDSDOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		2
15.02.2024	Udvisning af herboende kriminel med dobbelt statsborgerskab efter forsøg på at tilslutte sig Islamisk Stat	60766/19
14.09.2023	Fratagelse af dansk statsborgerskab for deltagelse i Islamisk Stat (A.A. mod Danmark)	6041/23
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		10
17.12.2024	Dom for terrorisme, tilslutning til IS og overtrædelse af rejseforbud; straffens længde	6899-8287
27.05.2024	Skærpelse af dom for terrorhvervning og ledende rolle i højreekstremistisk gruppe	5598-6698
23.05.2024	Stadfæstelse af domme for terrorforsøg med TATP, brandstiftelse og finansiering af Islamisk Stat	5956-7123
14.05.2024	Stadfæstelse af 16 års fængsel og udvisning for forsøg på terrorisme og terrorfinansiering	5641-6747
04.09.2023	Landsrettens dom i sag om fremme af terrorisme og finansiering af IS	3762-4518
29.08.2023	Terrorisme og udvisning - Kvinde frifindes for udvisning efter ophold i IS-kontrolleret område	3697-4426
12.01.2023	Dom for terrorhvervning: 5 års fængsel, frakendelse af dansk indfødsret og udvisning for hvervning til ISIL	4535-5437
19.12.2022	Dom for overtrædelse af straffelovens § 114 e og § 114 j - skærpelse af straf	3531-4200
12.11.2018	Vestre Landsret stadfæster dom for ulovlig indrejse og ophold i konfliktzone i Syrien	344-389
02.11.2016	Stadfæstelse af pasindddragelse på grund af terrormistanke	839-942
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS		16
20.04.2026	Retten i Glostrup: 6 års fængsel for fremme af Terrorsammenslutnings terrorvirksomhed på Telegram – sag om § 114 e og grænsen for ytringsfrihed	10743-12769
13.02.2026	Byretten: Fortsat fare for statens sikkerhed begrundet afslag på opholdstilladelse trods 20 år gamle terrornetværks-aktiviteter	10874-13979
30.06.2025	Kvinde idømt 4 års fængsel for terrorfremme i Syrien men undgår udvisning af hensyn til sine børns tarv	9852-11525
25.05.2023	Dom for terrorisme og landsforræderi: Tilslutning til Islamisk Stat straffes med fængsel på livstid	6149-7367
29.03.2023	Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde	3013-3566
28.02.2023	Dom for fremme af terrorisme og ulovligt ophold i konfliktområde: Frakendelse af indfødsret og udvisning	3537-4208
20.12.2022	Dom for forsøg på terrorisme, terrorfinansiering og fremme af terrorvirksomhed	5636-6740
Fremmedkrigere og terrorrejser (straffeloven §§ 114 j og 101 a)		23

18.11.2022	Tre års fængsel til dansk kvinde for fremme af Islamisk Stat som hjemmegående husmor i Syrien	3528-4196
16.11.2022	Dom i terrrorsag om hvervning og økonomisk støtte til Islamisk Stat	3756-4510
02.03.2022	Dom for spionage og terrorfinansiering: Fængsel og udvisning af tre tiltalte	1134-1360
17.09.2021	Frakendelse af dansk indfødsret og 6 års fængsel for hvervning til terrororganisationen Islamisk Stat	4532-5434
20.01.2020	Erstatningskrav afvist: Sigtet for terrorhvervning nægtes erstatning grundet egen skyld og påregnelig adfærd	SS 1-11873/2019
04.06.2018	Dom fra Retten i Aarhus vedrørende forbydere indrejse og forbudte ophold i konfliktområder	345-390
26.10.2017	Dom for hvervning og træning hos ISIL – Fængsel i 4 år, men ingen frakendelse af statsborgerskab eller udvisning	6447-7733
03.04.2017	Forlængelse af varetægtsfængsling i sag om IS-hervvning - Kendelse fra Retten på Frederiksberg	858-962
12.07.2016	Godkendelse af pasindddragelse på grund af mistanke om radikaliserings	840-943
PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
30.09.2024	3.-instansbevilling i terrrorsag mod 15-årig om hvervning til og fremme af Feuerkrieg Division – navnlig strafudmålingen	24/14343
23.06.2023	3.-instansbevilling: Skal ophold i kurdisk lejr i Syrien medføre strafafkortning efter princippet i straffelovens § 86, stk. 5, ved dom for fremme af terrorvirksomhed?	22/25129
UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
07.01.2021	Bortfald af opholdstilladelse og livsvarigt indrejseforbud efter ophold i syrisk konfliktområde	
27.11.2018	Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse og livsvarigt indrejseforbud efter ophold i syriske konfliktzoner	
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
03.12.2024	Twist om observationstid og fotodokumentation ved fejlindstillet p-skive på Tårnby Torv	park-4510

FORARBEJDE Betænkninger

3 referencer

Straffelovrådets betænkning om det strafferetlige værn mod terrorisme

nr. 1474 · 2006 · Justitsministeriet

Straffelovrådets udtalelse om visse spørgsmål vedrørende deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet, som den danske stat er part i

nr. 1556 · 2015 · Justitsministeriet

Betænkning nr. 1559/2016 om deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet mv.
nr. 1559 · 2016 · Justitsministeriet
